GAZETA HANDLOWA.

Nr. 87. Warszawa, dnia 10 (22) kwietnia. Czwartek. 1869.

Cena prenumeraty: *w Warszawie:* kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 70. Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedyńczy k p. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcya Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiéj w drukarni pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Paryż, 21 kwietnia. Francuzko-belgijskie układy mało naprzód się posuwają. Po cofnięciu pierwszego niedostatecznego projektu układu ze strony belgijskiéj przedłożonego, rozbierane są teraz nowe podstawy dla innego projektu układu.

Madryt, 21 kwietnia. Zgromadzenie większości kortezów rozbierało wniosek, dotyczący wykluczenia od tronu bocznych linij dynastyi burbońskiéj.

Ateny, 20 kwietnia. Rangabe wyjeżdża jutro do Konstantynopola, Zanos do Aleksandryi, obydwaj biorą listy królewskie ze sobą, pierwszy do sułtana, drugi dla wice-króla egipskiego.

Warszawa, dnia 22 kwietnia.

Doniesienia pism francuzkich o rezultacie konferencyi odbytéj w zeszłym tygodniu między ministrami francuzkimi a p. Frère-Orban w sprawie belgijskich dróg żelaznych, pokazują, że załatwienie téj sprawy jeszcze w dalekiem jest polu. Na konferencyi odbytéj w zeszły piątek, zaznaczyli ministrowie francuzcy, jak to już wiadomo z telegramu paryzkiego, że projekt przez p. Orban przedłożony, za mało uwzględnia życzenia gabinetu tuileryjskiego, poczem ze swéj strony postawili przeciw propozycye. Gdy zaś minister objawił życzenie ażeby takowe dla łatwiejszego zbadania sformułowane zostały na piśmie, podjął się tego francuzki minister handlu p. Gressier. W skutek tego nastąpiła z konieczności rzeczy nowa przerwa w układach.

W przedmiocie nadmienionych układów pisze „Monitor," który często dobrze bywa powiedomionym co następuje: „Listy z Belgii otrzymywane zaznaczają, że p. Frère-Orban nie ma tak zupełnéj swobody działania, jak sądzono. W parlamencie belgijskim nie brak mężów, którzy podróż jego do Paryża uważają za koncesyę ubliżającą godności gabinetu brukselskiego i którzy poparłszy gorąco ustawę z dnia 23 lutego, zwróciliby się przeciwko p. Frère-Orban, gdyby ten ostatni w praktyce postąpił niezgodnie z zasadami i duchem ustawy. W Paryżu pojmują podobno te trudności; pp. Rouher i Lavalette w układach przedwstępnych objawiają usposobienie pojednawcze, które p. Frère-Orban w zupełności uznaje. Nadmienić przytem należy, że Anglia nie przestaje w Brukselli z wielkiem przemawiać umiarkowaniem. Czy słusznie, czy nie, gabinet belgijski zajście belgijskie uważa za bardzo niebezpieczne dla pokoju; nie należy się zatem dziwić, że wszystkie porusza sprężyny, ażeby jak najprędzéj i pomyślnie sprawę załatwić." Do innego znów pisma nie mniéj dobrze powiadomionego, do „Korresp. Zeidl." piszą z Brukselli: „Układy z Francyą nie postępują naprzód, nie wątpią jednak, że porozumienie przyjdzie do skutku i że Francya ostatecznie odstąpi od żądania ratyfikacyi układu o kupno belgijskich dróg żel. Koncesyi ze strony Belgii w tym punkcie tym mniéj spodziewać się można, ile, że król Leopold, pierwiastkowo skłonny do zadosyć uczynienia życzeniom Francyi, obecnie podziela ma zdanie tych, którzy sądzą, że ratyfikacya rzeczonych układów nie zgadza się z godnością i powagą rządu belgijskiego, nie wchodząc nawet we względy polityczne, które takiemu ustępstwu na przeszkodzie stoją."

Rozruchy robotników w Belgii, jak było do przewidzenia, stały się przedmiotem rozpraw w niektórych pismach paryzkich. „Etendard" między innemi twierdzi, że bezrobocia w Belgii nie byłyby przybrały tak wielkich rozmiarów, gdyby w tym kraju takie jak we Francyi obowiązywały prawa o stowarzyszeniach. Co się tyczy właściwego stanu rzeczy, według ostatnich wiadomości bezrobocie trwa dotąd w okolicach Mons i Charleroi, ale nigdzie dotychczas robotnicy nie dopuścili się kroków bezprawnych.

Ostatnia mowa p. Lavalette, któréj powszechnie przypisują znaczenie pokojowe, znalazła jednak komentatorów, upatrujących w niéj aluzye wojownicze. Najdaléj pod tym względem posuwa się berliński korrespondent do „A. A. Ztg," który utrzymuje, jakoby właś nie z powodu owéj mowy sfery rządowe berlińskie z obawą spoglądać miały w przyszłość. Prasa pruska zwracając na ten fakt uwagę, dziwi się podobnym insynuacyom i to słusznie podobno. Przypu-

KRYZY HANDLOWE.

(Dalszy ciąg—patrz Nr. 85).

Obliczono, że liczba małżeństw i urodzeń po dobrym urodzaju powiększa się. Byłoby interesującem zadaniem dla statystyka zbadać także, o ile konsumcya drogich win, jedwabnych materyj, przedmiotów bižuteryjnych i innych zbytkownych artykułów staje się większą w latach kiedy spekulacya swe orgie obchodzi. Miliony, jakie Nowy-York miał zapłacić Europie w r. 1857 za same tualetowe przedmioty dla dam, jest wskazówką, do jakiego stopnia marnotrawstwo w takim razie dojść może. I te więc sumy stają się przy późniejszej reakcyi czystą stratą, jak to mamy przykład na przesileniu z roku 1857 w Ameryce, gdzie z 300 milionów dolarów, około 150 mil. czyli połowa bezpowrotnie przepadła.

Jeżeli w poprzedzającym udało się nam wykazać:

1) Że trudności, jakich znaczna liczba kupców doznaje w spełnianiu swych zobowiązań—czyli początek przesilenia handlowego—wywoływanemi są przez *brak równowagi między ceną kosztu, a ceną targową towarów.*

2) Że zwichnięcie to równowagi przypisywanem być musi, albo *zmniejszeniu się możności kupna massy dla pewnych towarów,*—czy to w skutek powszechnego zubożenia, czy też w skutek nieurodzajów, wojny, lub innych klęsk—albo też—przy istotnem powiększeniu się téj możności,—*sztucznie wzmocnionemu żądaniu ze strony spekulacyi;* i jeżeli dalej zwracamy uwagę na to, że rozmaite te przyczyny nadwerężenia stosunku między ceną kosztu a ceną targu, nie zawsze występują odosobnione i pojedyńczo, ale często skomplikowane i jednocześnie razem działające—jak to dzieje przesileń handlowych nauczają—jeżeli powiadamy, udało się nam to wszystko wykazać, tośmy zarazem dowiedli, że wyjaśnienie istoty i przyczyn kryz handlowych możebnem jest zupełnie, bez dotknięcia nawet stosunków produkcyjnych, kredytowych lub monetarnych jakiego kraju.

Jak zaś pomimo to się stało, że już to w jednym już w drugim z tych stosunków, rzeczywistej przyczyny kryz handlowych szukano; i że nawet dzielni zkądinąd finansiści i ekonomiści z przeświadczeniem to czynili—temu wyjaśnieniu poświęcamy trzecią i ostatnią część naszej rozprawy. Będziemy mieli przytem sposobność system kredytowy i monitarny naszej epoki, jako i wpływ ich na rozwój kryz handlowych głębiej zbadać.

III.

Wzmiankowaliśmy już wyżéj o zarzucie, jakiby naszemu poglądowi mógł być uczyniony, mianowicie, że w takim razie przesilenia handlowe powinnyby były dotknąć samych tylko uczestników speku-

ściwszy bowiem, że mowa p. Lavalette nie zmieniła sytuacyi w kierunku pokojowym, to z drugiéj strony trudno także przypuścić, aby ją mogła pogorszyć. Jeżeli zachodzą między Paryżem a Berlinem trudności dyplomatyczne, mogące usprawiedliwić obawy, mowa p. Lavalette żadną miarą na powiększenie ich wpłynąć nie mogła.

Odkrycia policyi w ostatnich dniach poczynione w Medyolanie, zostają w związku z pogłoskami o wielkim spisku mazzinistowskim we Włoszech istniejącym, o których w swoim czasie nadmieniliśmy. Chwila obecna zdaje się jednak być niesposobna do agitacyi mazzinistowskiéj. Wiadomości bowiem z Włoch jednozgodnie zaznaczają, że naród włoski długo będący pastwą różnych agitacyj, pragnie teraz spokoju, pod opieką dzisiejszych legalnych instytucyj. Nawet Garibaldi postradał wszelki wpływ na umysły, wcale nie skłonne do popierania ryzykowych przedsięwzięć. Spisek zatem mazzinistowski, jeżeli istotnie istnieje, opierać się może na bardzo małéj tylko liczbie indywiduów, nie mogących wywrzeć żadnego wpływu na masy ludności.

Książe Napoleon w podróży po Adryatyku, zwiedzi wyspę Korfu. Podróż jego usprawiedliwia dostatecznie nadwątlony stan zdrowia. Nie mniéj upatrują w niéj cele polityczne, które to przypuszczenie po części usprawiedliwić może widzenie się jego z królem Wiktorem Emanuelem, w Neapolu odbyć się mające.

Doniesienia z Rumunii wspominają znowu o tworzeniu się zbrojnych oddziałów bulgarskich. Rząd turecki otrzymawszy wiadomość o téj nowéj rewolucyjnéj agitacyi, miał zanieść do rządu bukaresztskiego reklamacye, żądając, aby Rumunia nie dopuściła ponownego najścia terytoryum tureckiego. Na skutek tego, stosownie do poprzednich doniesień zarządzono śledztwo, które wykazać miało zupełną bezzasadność zażaleń Porty. Dziś jednak donosi druga depesza telegraficzna z Bukaresztu, że rząd tamtejszy przedsięwziął energiczne środki w celu zapobieżenia formowaniu się band bulgarskich. Zdawać by się zatem mogło, że zarządzone poprzednio śledztwo jeżeli istotnie nie wykryło podejrzanéj między Bulgarami agitacyi, źle zadaniu swemu odpowiedziało.

Jeżeli bowiem rząd mimo to zmuszonym się widzi do przedsiębrania energicznych przeciwko bulgarom środków, upatrywać w tem wolno dowód, że reklamacye Porty były usprawiedliwione i że bulgarowie przygotowują nowe rozruchy. Wszakże chwila obecna nie zdaje się być bynajmniéj do tego sposobną. Rządy Rumunii spoczywają w rękach stronnictwa umiarkowanego, które zapewne przez pobłażanie bulgarskiéj agitacyi nie zechce narażać dobrych z Portą stosunków, tym bardziéj, że Porta uwolniona od innych kłopotów nie ociągała by się z energicznem poparciem reklamacyj swoich.

Florencya, 20 kwietnia. Rozdany teraz ogólny budżet państwa na r. 1870 ogół dochodów oblicza na 914, a ogół rozchodów na 1024 mil. lirów. Ogólny niedobór wynosi zatem 110 mil. Bilans dotyczący dóbr kościelnych oblicza dochody na 83½ mil., rozchody na 42½; przewyżka 36 mil. obrócona będzie na zmniejszenie powyższego niedoboru.

Madryt, 19 kwietnia. Na dzisiejszem posiedzeniu kortezów minister skarbu przedłożył budżet dochodów, które wykazane są w wysokości 2141 mil. realów. Minister proponuje zniesienie podatków konsumcyjnych, oraz stopniowe zniżenie cła wchodowego i wywozowego. Następnie zaproponował minister zniesienie monopolu na sprzedaż soli i monopolu tabacznego.

Bukareszt, 20 kwietnia. Ks. Karol był d. 18 t. m. w Jasach obecnym na poświęceniu nowego żelaznego mostu. Nazajutrz udawszy się do Tecutschi oglądał plac, na którym założony ma być obóz. Ludność przyjmowała go z zapałem. Rząd przedsięwziął energiczne środki dla zapobieżenia formowaniu się nowych band bulgarskich.

(*Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.*)

Telegramy Handlowe.

Petersburg, 20 kwietnia (Produkta). *Łój* żółty świeczny w miejscu 53; z dostawą w sierpniu 51¼. *Żyto* z dostawą w maju 8¾. *Owies* z dostawą w maju 5¼. *Konopie* w miejscu 39. *Olej konopny* w miejscu 3.95; z dostawą w czerwcu 3.85.

Szczecin, 20 kwietnia. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 58—66½; z dostawą na wiosnę 66, w maju i czerwcu 66, w czerwcu i lipcu 66¼. *Żyto* w miejscu 51—51½; z dostawą na wiosnę 51¾, w maju i czerwcu 50¾, w czerwcu i lipcu 50¼.

Gdańsk, 20 kwietnia. (Targ zbożowy). *Pszenica* bez obrotu, pstra 465 fl., jasno-pstra 470 fl., wysoko-pstra 495 fl. *Żyta* ceny mocne, w miejscu 378 fl. *Jęczmień* drobny 330 fl., duży 336 fl. *Groch* biały 375 fl. *Owies* w miejscu 222 fl. *Okowita* w miejscu 15½ tal. Usposobienie cen pszenicy ciągle ku obniżeniu.

Hamburg, 20 kwietnia. (Targ zbożowy). *Pszenicy* i *żyta* ceny mocne. *Pszenica* z dostawą w kwietniu za 5,400 *U* 110, w kwietniu i maju 110, w lipcu i sierpniu 112. *Żyto* z dostawą w kwietniu za 5,000 *U* 89, w kwietniu i maju 89, w lipcu i sierpniu 83. W *owsie* interes słaby. *Okowity* ceny niezmienione; z dostawą w kwietniu i maju 21¼, w sierpniu i we wrześniu 21¼. W *kawie* spokojnie, ceny jednak mocne. *Cynk* bez pokupu. W *oleju skalnym* bardzo spokojnie, w miejscu 14¼; z dostawą w kwietniu 14¾, w lipcu i grudniu 16⅝; powietrze bardzo piękne.

Paryż, 20 kwietnia. Mąka z dostawą w kwietniu 52.75, w lipcu i sierpniu 54.75.

Amsterdam, 20 kwietnia. (Targ zbożowy). W *pszenicy* spokojnie. W *życie* również; z dostawą w maju 194, w październiku 186.

Liverpool, 20 kwietnia. (Bawełna). Obrót 6.000 bel. Interes słaby; ceny nieregularne. Middling Orleans 12⅞, middling amerykańska 12, fair Dhollerah 10¾, Bengal 8¼.

Brema, 20 kwietnia. (Oléj skalny). Standart white zupełnie bez pokupu.

Manchester, 20 kwietnia. (Przędza, notowania na *U*). Water 30 (Clayton) 16¾, Mule 30, dobry średni gatunek 13¾, Water 30, najlepszéj tkaniny 16¾ p., Mayol 40 15 p., Mule 40, lepszy gatunek niż Tay

---

lacyi, że zaś doświadczenie inaczéj wykazuje, teorya więc nasza musi być fałszywą. Zarzut ten ma swoje pozorne usprawiedliwienie w tem, że w istocie spekulacya *najpierw* pada ofiarą tych przesileń; lecz mylnym jest o tyle, ile w następstwie i inne sfery społeczne mogą być niemi dotknięte, mianowicie tam, gdzie stosunki kredytowe doszły pewnego stopnia rozwoju.

Rzućmy okiem na teraźniejsze ukształtowanie tych stosunków w większéj części ucywilizowanych krajów. Kupiec używa nie tylko kredytu *książkowego* i *wekslowego*, choć te po wszystkie czasy pozostaną właściwą dźwignią dla handlowego ruchu, ale stosownie do czasu i miejsca posiłkuje się także w większéj czy w mniejszéj mierze, kredytem *bankierskim*, już to w formie dyskontowania weksli, już też na rachunek bieżący.

Samo przez się tedy rozumie się, że jeżeli pewna liczba domów handlowych doznaje trudności w zadosyć uczynieniu swym zobowiązaniom, dotyczyć to będzie także i tych zobowiązań, które domy te zaciągnęły względem swych bankierów, że przeto wywiązująca się kryza handlowa i tych bankierów nie oszczędzi. Wypadek ten tym niechybniéj musi nastąpić, ile, że doświadczenia wszystkich krajów, które kiedykolwiek przesilenia handlowe przebywały, wykazują, że kredyt bankierski głównie wtedy bywa użytym, kiedy zwyczajne środki kredytowe, to jest książkowy i wekslowy, już są nie wystarczającemi. Te zaś wtedy dopiero przestają być wystarczającemi, kiedy spekulacya doszła już fazy rozczarowania, nie mogąc znaleźć kupców na spekulacyjne swoje ceny, kiedy odbyt uszczuplony, trzy lub sześcio-miesięczne termina, ze sprzedaży towarów pokryte być nie mogą, spekulanci zaś, mimo to, nie chcą się wyrzec nadziei w polepszenie interesu i wolą raczéj uciec się do nadzwyczajnych środków—do kredytów bankierskich, aniżeli sprzedawać ze stratą. Bankier musi wtedy przyjść w pomoc, by zbyt wygórowane, a zatem nie do utrzymania ceny, przez niejaki czas jeszcze podtrzymywać.

Ale następstwa przesileń handlowych nie zatrzymują się na bankierach i bankach—ich upadek pociąga za sobą zwykle trzeci szereg interesentów.

Jak wiadomo, banki i bankierowie nie operują wyłącznie własnemi swemi kapitałami. Zadanie ich w handlowym organizmie jest daleko donioślejsze i bardziéj skomplikowane. W ich kasach zbierają się zazwyczaj owe małe kwoty, które chwilowo, bez zużytkowania, w ręku kupców, fabrykantów i prywatnych osób się znajdują. W formie depozytów zlewają się summy te do pieniężnych rezerwoarów bankierów i ztąd rozpływają się znowu w formie czasowego kredytu pomiędzy kupców i przedsiębierców. Jeżeli przed upływem terminu spłacenia pożyczonych summ następują trudności w ich uiszczaniu, skutki tego dotkną nie tylko bankierów, ale mniéj więcéj i tych, którzy depozyta swe u nich składali.

(D. c. n.)

lor 17 p. (Materye, notowania na sztuki); $8\frac{1}{4}$ ℔ Shirting prima Calvert 135 p., zwyczajne dobre Makes 126 p. Interes bardzo słaby.

(*W. T. B., T. B. f. N. D*).

Korrespondencye Gazety Handlowéj.

Berlin, 19 kwietnia. (Produkta). Przepyszna pogoda i niekorzystne wiadomości z zagranicznych targów mało oddziałały na przebieg dzisiejszego targu. Jedyny artykuł, w którym obrót był rzeczywiście słaby, to pszenica. Co do reszty żadna znaczniejsza zmiana nie zaszła.

Pszenica w miejscu żadnego nie doznała odbytu. Termina w obec zrealizowanych już wielu dostaw, niżéj też były oddawane, tak, że zamknęły się o $\frac{3}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal. niżéj kursów sobotnich; kupiono 8,000 cet.

Żyto w miejscu, musiało, w mniéj wyborowych gatunkach, znacznie taniéj być sprzedawane, ponieważ ofert było wielkie mnóstwo; również było silne ofiarowanie w pływających ładunkach, które zabrane były po większéj części na pokrycie zobowiązań. Termina otworzyły się słabo i nieco niżéj, niebawem jednak doszły ostatnich notowań sobotnich, ponieważ niektóre żądania na pokrycie tranzakcyi, po zniżonych kursach uwzględnienia nie znalazły; kupiono 35,000 cet.

Owies w miejscu pozostał bez pokupu, za to dostawy dobrze się trzymały; kupiono 1,200 cet.

W *oleju rzepakowym*, mianowicie w dostawach jesiennych, ujawniła się żywa chęć kupna, pochodząca niewątpliwie ze skarg pochodzących z Francyi i z Saxonii. Ceny podniosły się o $\frac{1}{4}$—$\frac{1}{6}$ tal., zamknęły się zaś słabiéj; kupiono 1,200 cet.

Spirytus trzymał się mocno i w wielu terminach osiągnął nawet małe podwyższenie. Zamierzone podwyższenie cła zdaje się spekulacyę w tym artykule zachęcać; kupiono 10,000 kwart.

Notujemy:

Pszenicę w miejscu 58—70 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 21—rs. 7 kop. 50); z dostawą w kwietniu i maju 60 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 41), w maju i czerwcu 61 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 51), w lipcu i sierpniu $61\frac{1}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 54).

Żyto w miejscu $50\frac{1}{2}$—52 tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 41—rs. 5 kop. 51), polska w drodze będąca $51\frac{1}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 49); z dostawą w kwietniu i maju $51\frac{1}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 49), w maju i czerwcu $50\frac{1}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 39), w czerwcu i lipcu $49\frac{3}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 33), w lipcu i sierpniu $47\frac{3}{4}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 13).

Jęczmień w miejscu drobny i duży 43—55 tal.

Owies w miejscu 30—35 tal., galicyjski 30—$31\frac{1}{2}$ tal.; z dostawą na wiosnę $31\frac{1}{2}$ tal., w maju i czerwcu 31 tal., w czerwcu i lipcu $30\frac{5}{8}$ tal., w lipcu i sierpniu $28\frac{3}{4}$ talarów.

Groch cukrowy 60—70 tal., na paszę 52—58 tal.

Mąkę pszenną w miejscu Nr. 0 $3\frac{5}{6}$—4 tal., Nr. 0/1 $3\frac{7}{12}$—$3\frac{5}{6}$ tal. za cet.

Nasiona olejne: rzepak 82—86 tal., rzepik 81—85 tal.

Oléj rzepakowy w miejscu $10\frac{1}{6}$ tal.; z dostawą w kwietniu 10 tal., w kwietniu i maju 10 tal., w czerwcu i lipcu $10\frac{1}{8}$ tal.

Oléj lniany w miejscu $11\frac{1}{4}$ tal.

Oléj skalny w miejscu $7\frac{7}{8}$ tal.; z dostawą w kwietniu $7\frac{5}{12}$ tal., w kwietniu i maju $7\frac{1}{3}$ tal., we wrześniu i październiku $7\frac{7}{8}$ tal.

Okowitę w miejscu bez beczki $15\frac{7}{12}$ tal.; z dostawą w kwietniu $15\frac{5}{6}$ tal., w maju i czerwcu $15\frac{5}{6}$ tal., w czerwcu i lipcu $16\frac{1}{8}$ tal., w lipcu i sierpniu $16\frac{7}{12}$ tal.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Spalona fabryka Majerhoff w Boglewicach nie ma być więcéj odbudowana, gdyż spólnicy przystąpili do cukrowni niedaleko istniejącéj w Czersku.

Fabryka w Czersku ma być znacznie powiększoną i do przeróbki 200,000 korcy buraków urządzoną. Kapitał obrotowy zakładu tego po zawiązaniu się nowéj téj spółki wyniesie przeszło 700,000 rs. Reprezentanci spółki są pp. Jackowski Marceli, Lilpop Rau i wsp., Stanisław Zawadzki rejent, Jan i Mathias Bersohnowie i Salomon Bauman. Administratorem głównym p. Jan Bersohn, drugim p. Jackowski Marceli.

— O produkcyi i rozdziale metali szlachetnych otrzymał rząd północno-amerykański następujące dane urzędowe. Sprawozdania pp. Józefa Wilson, Jamesa Taylor i J. Ross Browne dołączone są do badań Aleksandra Humbolta i prowadzą je daléj do r. 1868. Podług tego ogólny wytwór (produkcya) złota od r. 1492—1868 wynosi 15,398,000 ℔ (9,210,000 ℔ w Ameryce, 6,187,000 w innych częściach świata, wartości 7160 milionów talarów). Z tego przypada na ostatnie lat 20 7,508.000 ℔ wartości 3,491.000 tal. Ogólny wytwór srebra wynosił od r. 1492—1868 310,176,000 ℔ wartości 9305 mil. tal. Z tego przypada 282,055,009 ℔ na samą Amerykę, a tylko 28,121,000 ℔ na inne części świata. Od r. 1804—1848 wydobyto 57,082,000 ℔ (z tego w Ameryce 50,481,000 ℔) wartości 1712,4 mil. tal. a od r. 1848—1868 42,293,000 ℔ (z których 37,574.000 ℔ w Ameryce) wartości 1358,8 mil. tal. Ogólny więc wytwór metali szlachetnych wynosił 16,465,200,000 tal. Wytwór roczny wynosił przecięciowo w 312 latach od r. 1492—1804 27,473.000 tal. (z czego 19,981,000 tal. na srebro), od 1804—1848 na 67,047,000 tal. (z tego 38,9 mil. srebra), od r. 1848—1868 na 242,5 mil. tal. W ostatnich 20 latach wytwór złota znacznie przewyższał wytwór srebra; wynosił on 174,568.000 —prawie 72% z ogólnego wytworu metali szlachetnych W ostatnich dwóch latach (od 1866—1868) wydobyto na 291,722,000 tal. metali szlachetnych, a mianowicie: złota 194,082,000 (104,5 w Ameryce, 65,7 w Australii i Nowej Zelandyi, 20,9 w Azyi, 2,8 mil. tal. w Europie), a srebra: 97,640,000 tal. (84,7 w Ameryce, 11,2 w Europie, 1,4 w Azyi, 0,3 w Australii). Taylor szacuje wartość wydobytych w dwóch ostatnich latach metali szlachetnych jeszcze wyżéj, tj. na 314,8 mil. Blake w swojem sprawozdaniu jest zdania, że ta cyfra podana za wysoko o 50 mil. tal. Podług niego wydobywają obecnie przecięciowo: Stany Zjednoczone 100,7 mil., Meksyk i Ameryka południowa 27,9 mil, Australia 54,8 mil., Wielko-brytańskie posiadłości w Ameryce 4,2 mil. Rosya 21,25 mil., inne kraje około 30 mil. tal., razem około 239 mil. tal. Zestawienie „Economist" wykazuje cyfry znacznie różne, jak zestawienia amerykańskie. Podług tego dziennika angielskiego wydobyto od r. 1849—1868 na 1660 mil. tal. metali szlachetnych między temi na 1084 mil. złota. „Economist" słusznie zwraca uwagę na przyrost wytworu srebra w Newadzie, a na znaczne zmniejszenie się wytworu złota w Kalifornii i Wiktoryi. Soetbeer z Hamburga, który dawniej obliczał wyżej, obecnie uważa obliczenie „Economist" za najprawdopodobniejsze.

— Ze sprawozdania barona Delwiga o dochodach na rosyjskich drogach żelaznych okazuje się, że w r. 1868 ruch odbywał się na 966 wiorstach dróg rządowych i na 5417 wiorstach dróg prywatnych, razem na 6413 wiorstach. Na drogach prywatnych przewieziono pasażerów w r. 1867 7,743,538 ludzi, w r. 1868 8,783,289 ludzi (więcej o 1,039,751), i towarów w r. 1867 290,169,229 pudów, w r. 1868 384,859,776 pudów (więcej o 94,690,547 pud.). Ogólny dochód na drogach prywatnych i rządowych wynosił, w r. 1867 40,058,184 rs. $41\frac{1}{2}$ kop. (na same prywatne przypada (37,999,464 rs. $94\frac{1}{2}$ kop.); w 1868 r. 51,237,344 rs. $89\frac{1}{4}$ kop. (na samych prywatnych 4,665,742 rs. $19\frac{1}{2}$ kop.), a więc w 1868 r. więcej o 11,179,160 rs. 48 kop. Porównanie dochodów ogólnych z r. 1867 i z r. 1868 można czynić na 14 tylko drogach, na których rozpoczął się z początkiem r. 1867. Z tego porównania pokazuje się, że podwyższenie dochodów w r. 1868 było bardzo znaczne i przewyższało dochody w r 1867 więcej jak $1\frac{1}{2}$ razy na drodze riazańsko-kozłowskiej (58,3 %), więcej jak na $\frac{1}{3}$ na drodze moskiewsko-razańskiej (36,5 %), więcej jak o $\frac{1}{4}$ na drogach: wołgsko-dońskiej (26,9%), i łodzkiej (27,3 %), więcej jak o $\frac{1}{5}$ na drogach: moskiewsko-niżegrodzkiej (23,2 %) i jarosławskiej (20,4 %) i prawie $\frac{1}{5}$ na drodze petersburgsko-warszawskiej (18,1 %). Ruch towarowy wszędzie się znacznie powiększył a w szczególności na drodze moskiewsko-riazańskiej i riazańsko-kozłowskiej. Pierwsza przewiozła w grudniu więcej a druga cokolwiek mniej jak 5 mil. pudów towarów, co daje przecięciowo po 170 tysięcy pudów dziennie.

LISTA SZYPRÓW

Toruń d. 15 kwietnia.

(W dół rzeki).

Lienelt (Wilczyński) 28 ł. 20 sz. żyta. Weber (Cohn) 10 ł. 29 sz. żyta. Lauerwald (Natansohn synowie) 27 ł. 33 sz. pszenicy, 9 ł. 40 sz. grochu. Ewald (Unger) 18 ł. 22 sz. pszenicz; 12 ł. 54 sz. żyta. 1 ł. 40 sz. jęczmienia, 11 ł. 43 sz. owsa, 3 ł. 31 sz. grochu. Dreher (Behrend) 1400 cent. kamieni, Muściński (tenże) 1400 cetnarów kamieni.

OGŁOSZENIA.

Zarząd Drogi Żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj.

Zawiadamia, że przedmioty na stacyach i w powozach przez pasażerów pozostawione, odebrać można za udowodnieniem własności od zawiadowcy stacyi Praga. Wykazy tych przedmiotów znajdują się do przejrzenia na stacyach: Praga, Siedlce, Łuków i Terespol.

(Nr 177—1—3) (D. W.)

Do sprzedania lub wydzierżawienia

nowo założona fabryka wyrobów żelaznych w Kamionku, przy rogatce Grochowskiéj, w któréj się znajduje: Lokomobilla 8-konna, kocioł parowy siły 20 koni, wraz z kompletnem urządzeniem, oraz z przynależnemi budynkami, gruntem pod bardzo korzystnemi warunkami.

Fabryka ta może być przydatną dla pp. tokarzy, nożowników, młyna parowego i t. p. przedsiębierstwa.

Wiadomość w dystylarnii **R. Neuding**, przy ulicy Dzikiéj pod Nr 2244*b*.

(Nr 174—1—3) (4424)

N. THALGRÜN,

Agent domów zagranicznych, przeniósł mieszkanie i kantor z dniem dzisiejszym do domu W. Zweigbauma, obok Saskiego ogrodu, pod Nr 3 (nowy) na 2 piętrze.

(Nr 178—1—3) (4557)

Zarząd Drogi Żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj.

Podaje do wiadomości, iż od dnia 19 kwietnia (1 maja) roku bieżącego przyjmowane będą na każdéj stacyi tejże drogi depesze telegraficzne pasażerskie, za opłatą podług taryfy przez Rząd zatwierdzonéj, wystawionéj na widok publiczny w biórach telegraficznych stacyjnych.

(Nr 159—3—3) (D. W.)

RUSKIE
Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia
w Petersburgu,
z kapitałem zakładowym Rs. 2,500,000.

Przyjmuje ubezpieczenia wszelkiego rodzaju ruchomości domowych, towarów, ruchomości i zapasów fabrycznych i gospodarskich, przeciw ***stratom od ognia*** pod bardzo korzystnemi warunkami.

Regulowanie strat i wypłata należności odbywa się na zasadach sprawiedliwych z wszelką możliwą szybkością.

Dla ubezpieczenia się w Towarzystwie Russkiem pozwolenie Rządowéj Instytucyi assekuracyjnéj stosownie do postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 6 (18) września 1868 r. ***nie jest więcéj wymaganem.***

Generalny Agent ***Mikołaj Rotwand.***

Bióro przy ulicy Elektoralnéj w domu Wgo Feldhusen pod Nr. 4 (dawniéj 745/6) obok Gmachu Bankowego.

(Nr. 147) (16601)

Podpisany ma zaszczyt podać do wiadomości powszechnéj, że p. **Gustaw Neefe**, dotychczasowy współwłaściciel składu win pod firmą **„Grühn et Comp.,"** w hotelu Europejskim od strony ulicy Czystej istniejącego, ze spółki wystąpił, i odtąd pod tąż samą firmą, z przyjęciem wszelkich activów i passivów, handel rzeczony nadal wyłącznie przez podpisanego prowadzonym będzie.

G. Grühn.

(Nr 161—2—3) (2356)

Kursa Giełdy Warszawskiéj.

	z dnia 22 żąda.	z dnia 22 płacono	z 21 płacono
Monety i Banknoty.			
Półimperiał .... Rs.	—	—	—
Napoleondor .... „	—	—	—
Dukat ważny .... „	—	—	—
Rubel srebrny .... „	—	—	—
Talar pruski .... (—%) „	—	—	113½
Gulden austryacki .. (—%) „	—	—	62½
Papiery publiczne.			
Listy zastawne 100 rs. 1-a ser.	87.68	87.18	87.19
Listy zastawne 100 rs. 2-a ser.	84.68	84.18	84.19
4% Listy likwidacyjne .. . „	72 94	72.44	72.45
Obligi Towarz Kre. Z. za 100 Rs.	99.50	99.17	99.17
Obligi skarbowe rs. 100 ... „	—	—	80.50
„ cząstkowe złp. 500 .. „	—	—	—
Certyfi. ban. A złp. 300 ... „	—	—	—
„ „ B 200 op. kup. „	—	—	—
„ „ ditto bez pro .. „	—	—	—
Akcye kol. żel. W. W.% .. „	—	—	71
3% oblig. W. W. 500 tr ... „	—	—	—
Akcye kol żel. W. B. ..... „	68.83	—	67.83
Akcye Żeg. Pa r. rs. 100 ... „	—	—	—
Bilety skarb. 100 rs. .... „	—	—	—
Cert. kom. likw 100 rs .... „	—	—	—
5% bil. Pań. 100 rs. op. kup. „	8925	—	88.75
4% metal. za sier. (za 100 rs. %) ... „	—	—	100 75
ditto za luty ... „	—	—	100.50
5-ta pożyczka ... „	—	—	—
6-ta „ ... „	—	—	—
Akcye wielkiéj kompanii kolet żel. za 125 rs .... „	—	—	—
4½% obl. dtto 2000 f. 500 „	—	—	—
5% poży. ros . . zr. 1864 „	169	166.50	167
„ „ „ . . z r. 1066 „	165.	163.	163.50
5% Listy zastawne rossyjskie. „	-	—	96.17
5% Akc. k. żel. W. Teres .. „		—	—
Oblig. ditto ditto .. „	—	-	—
5% „ Fabr. Łodzkie .. „	—	—	—
Weksle.			
Berlin 100 t. 2 m. (124⅚ 124½)	112.35	112. 5	112. 5
ditto krótki (124⅔ ½) „	112.20	111.90	—
Gdańsk dtto dto (124⅔ ½) „	112.20	111.90	—
Moskwa 100 rs. 1 mies. ... „	—		99
Petersburg 100 rs. krótki „	—		-
ditto 1 mies. .... „	—	—	—
Wiedeń 150 fl. 2m. (102½ 102) „	92.10	91.80	-
Hamburg 300 Bmk. ditto .. „		—	-
Londyn 1 ft. st. 3 mies. ... „	7.67	7.65	—
Paryż 300 fr. 2 mies. .... „	91.80	—	—

Wartość kuponu: List. zast. 132⅔. Ł. likw. 156⅔. Obl. sk. 23⅓. Poż. prem. 1 em. 137⁴/₉, 2 em. 34²/₉.

Kursa walut zagranicznych dziś bez zmiany, obroty w wekslach nie wielkie. W pap. publ. oprócz listów likw. nie było obrotu.

Kursa telegraficzne.

(*Ajencyi Rudolfa Okręt*)

Berlin, dnia 21 kwietnia.	z d. 21	z d. 20
Bilety Banku Rossyjskiego dto		80¼
Wexle na Warszawę z tet. kr. dto		79½
dto „ Petersburg 3 tyg. za 100 rr.		88¼
dto „ „ 3 mies. dto		87½
dto „ Londyn 3 mies. za 1 f. st.		6.23½
dto „ Paryż 2 „ 300 fr.		81⅛
dto „ Hamb. 2 „ za 300 bmk.		150⅛
dto „ Wiedeń 2 „ za 150 złr.		81⅜
Listy zastawne 4% ... za 90 rs.		67¼
Listy likwidacyjne		57½
Obligacye skarbowe 4% .. dto		67⅜
Koleje Rosyjskie po 125 rs. za 93 rs.		84⅜
Akcye Drogi Żel. Terespolskiej ...		84
Obligacye Drogi Żel. Terespolskiéj		78⅝
Akcye Drogi Żel. Warsz.-Wied ...		63
Akcye Drogi Żel. Warsz.-Bydg ...		60
1-sza pożyczka premiowa z r. 1864		139
2-ga „ „ z r. 1866		136
5% Pożyczka Stieglitza		70¼
5% Listy Zastawne Ruskie		79¼
Żyto na targu ... (za wispel z 2000 f. cel. czyli 2442 fut. ros. w jesien)		51¾
dto „ dostawę.		51⅞
Dyskonto. 4%		
Wiedeń.		
Wexle na Londyn	124.30	124.10
„ „ Hamburg	91.50	91.30
„ „ Paryż	49.45	49.35
Pożyczka Narodowa	69.70	70.
5-proc. Metaliki	6175	61.90
Akcye Banku Kredytowego	286.20	288.
Dyskonto. 4%		
Paryż.		
Renta 3%	71.15	71.10
Renta włoska	56.15	56.30
Akcye Kredytu Ruchomego	255.	252.50
Dyskonto 2½%		
Londyn.		
3% Papiery (Consols)	93¼	93
Dyskonto. 4%		

Targ zbożowy. Bez obrotu nom. niezm.

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą dnia 22 kwietnia stóp 3 cali 11.

Pogoda.

Targi Warszawskie z dnia 22 kwietnia.

	Czetwert rs.	Czetwert k.	korzec od rub. rs.	korzec od kop.	korzec do rs.	korzec do kop.
Pszenica od 240 — 250 funt.	11	52	6	—	7	20
Żyto ... od 230 — 240 „	7	92	4	65	4	95
Jęczmień 4 i 2-rzędowy	7	32	4	42½	4	57½
Owies	4	80	2	70	3	—
Gryka	7	68	3	20	4	80
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	-
Rzepak rapps zimowy	—	—	—	—	—	—
Siemie lniane	—	—	—	—	—	-
Groch polny	8	64	4	50	5	40
„ cukrowy	11	52	5	75	7	20
Kasza jagiana	16	—	8	10	10	—
jęczmienna	9	12	5	40	5	70
gryczanna gruba	11	52	6	75	7	20
drobna	—	—	—	—	—	—
Mąka par. pszenna 000 pud.	-	—	-	—	—	—
„ „ 00 „	—	—	—	—	-	—
„ „ I ... „	—	—	—	-	—	—
„ „ II ... „	—	—	-	—	-	—
„ żyt. pyt. N. 1 i 2 „	—	—	—	—	—	—
Jarzyny: Kartofle	1	92	1	5	1	20
Buraki	—	—	—	—		—
Kapusta zwycz. pud.	—	—	—	—	—	—
Okrasa: Masło świeże funt	-	-	—	—	-	—
ditto solone .. pud.	-	—	—	—	-	—
Oléj rzepakowy .... pud	—	—	—	-	-	—
Oléj lniany .... pud	—	—	-	—	—	—
Śledzie szkockie .... beczka	—	—	—	—	—	—
„ angielskie ... beczka	—	-	—		-	—
Siano .... pud	—	—	—	25	—	27½
Słoma .... pud	—	—	—	22½	-	25
Drzewo opał. twar. sąż. kub	-	—	-	—	-	—
„ „ mięk. ditto	—	—	—	—	—	-

Dowozy:

Osią, koleją i Wisłą.

Pszen. 1300, Żyta 560, Jęczm. 200. Owies 200 kor.

Cena Okowity dnia 22 kwietnia.

Wiadro od rs. 2 kop. 68⅔ do rs. 2 kop. 73¼

Za garniec do rs. - kop. 87½ do rs. - kop. 89

Poczty odchodzące z Warszawy.

Codziennie:

Do Radomia o godz 10 rano, omnibus; do Lublina o godz. 1 popoł., kareta; - do Łomży o godz. 2 popoł., kareta; — do Lublina o godz. 6 po poł., omnibus; — do Sochaczewa o godz. 6 po poł., omnibus; - do Radomia o godz. 6 minut 30 po poł., kareta. Oprócz tego wyprawiana zostaje:

W Piątek. Do Płocka o godz. 10 rano, wozowa; — do Zamostia o godz. 10 rano wozowa.

Warszawa, dnia 10 (22) kwietnia 1869 r.—Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.—W Drukarni Gazety Polskiéj.—Redaktor **Rudolf Okręt**.